

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาหลังคลอดโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ โดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองเพื่อเตรียมกลับไปเลี้ยงบุตรตนเองที่บ้าน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง มารดาหลังคลอดที่คลอดเองโดยวิธีธรรมชาติจำนวน 64 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 32 คน และกลุ่มควบคุม 32 คน กำหนดระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 6 เดือน ผลการวิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบ Independent t-Test

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หลังทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบ Independent t-Test

ตอนที่ 4 ระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยหลังทดลอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มทดลอง มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 25.97 ปี ($SD = 4.88$) มากกว่าครึ่งหนึ่งมีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 78.1 กลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 27.72 ปี ($SD = 4.62$) มากกว่าครึ่งหนึ่งมีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มทดลองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 23,968.75 บาท ($SD = 20,049.10$) มีรายได้ระดับ 25,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และกลุ่มควบคุมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 22,187.50 บาท ($SD = 13,591.83$) มีรายได้ระดับ 25,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองจบระดับมัธยมศึกษา/ ปวช./ ปวส. มากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 กลุ่มควบคุมจบระดับมัธยมศึกษา/ ปวช./ ปวส. มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 และจากการ

ทดสอบความแตกต่างข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p - value = 0.14$) ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p - value = 0.67$) และด้านระดับการศึกษา ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ ปวช./ ปวส. ปริญญาตรี และไม่มีวุฒิการศึกษาของทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p - value = 0.72$) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา

ลักษณะส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง ($n=32$)		กลุ่มควบคุม ($n=32$)		t	$p - value$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	(คน)		(คน)			
อายุ						
20-30 ปี	25	78.1	24	75.0		
31-40 ปี	7	21.9	8	25.0		
Min, Max	20, 40		20, 37			
$\bar{X}$, SD	25.97 (4.88)		27.72 (4.62)		-1.47	0.14
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน						
5,000-10,000 บาท	8	25.0	7	21.9		
10,001-15,000 บาท	6	18.8	7	21.9		
15,001-20,000 บาท	7	21.9	5	15.6		
20,001-25,000 บาท	2	6.2	2	6.2		
25,001 บาทขึ้นไป	9	28.1	11	34.4		
Min, Max	5,000, 90,000		5,000, 60,000			
$\bar{X}$, SD	23,968.75 (20,049.10)		22,187.50 (13,591.83)		0.41	0.67

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		χ^2	p - value
	(n=32)		(n=32)			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	3	9.4	2	6.3		
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	24	75.0	25	78.1		
ปริญญาตรีขึ้นไป	4	12.5	5	15.6		
ไม่มีวุฒิการศึกษา (อ่านออกเขียนได้)	1	3.1	0	0	1.33	0.72

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ

Independent t-Test

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value} = 0.21$) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนม
แม่ก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

การรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p-value</i>
กลุ่มทดลอง	32	2.55	0.69	-1.26	0.21
กลุ่มควบคุม	32	2.80	0.90		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value} = 0.21$) ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อน
ทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

ความคาดหวังในผลลัพธ์จาก การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p-value</i>
กลุ่มทดลอง	32	3.86	0.43	-1.25	0.21
กลุ่มควบคุม	32	4.00	0.42		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value} = 0.07$) ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

พฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่ก่อนทดลอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p-value</i>
กลุ่มทดลอง	32	3.15	0.41	-1.83	0.07
กลุ่มควบคุม	32	3.35	0.50		

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่ ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเล่นลูกด้วยนมแม่ และพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังทดลอง พบว่า ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่ของกลุ่มทดลองดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (*p-value* < 0.001) ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

การรับรู้ความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการเล่นลูกด้วยนมแม่	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		$\bar{d}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p-value</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>				
กลุ่มทดลอง	2.55	0.70	4.81	0.23	2.25	0.63	12.89	< 0.001
กลุ่มควบคุม	2.81	0.90	3.05	0.80	0.24	0.61		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังทดลอง พบว่า ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value} < 0.001$) ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์จากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

ความคาดหวังในผลลัพธ์ จากการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		$\bar{d}$	SD	t	$p\text{-value}$
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
กลุ่มทดลอง	3.86	0.43	4.92	0.10	1.05	0.41	11.82	< 0.001
กลุ่มควบคุม	4.00	0.42	3.96	0.40	-0.03	0.31		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังทดลอง พบว่า ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของกลุ่มทดลองดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value} < 0.001$) ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบ Independent t-Test

พฤติกรรมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		$\bar{d}$	SD	t	$p\text{-value}$
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
กลุ่มทดลอง	3.14	0.41	4.78	0.17	1.63	0.41	14.31	< 0.001
กลุ่มควบคุม	3.35	0.49	3.13	0.50	-0.21	0.60		

ตอนที่ 4 ระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวหลังทดลอง

จากการวิเคราะห์ระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวหลังทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 ส่วนกลุ่มควบคุมมีระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 และจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า ระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value} < 0.001$) ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวหลังทดลอง และการทดสอบ Chi-square

ระยะเวลาการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่อย่างเดียว	กลุ่มทดลอง ($n=32$)		กลุ่มควบคุม ($n=32$)		χ^2	$p\text{-value}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	(คน)		(คน)			
6 เดือน	22	68.8	4	12.5	20.98	< 0.001
น้อยกว่า 6 เดือน	10	31.2	28	87.5		